

Kc-29

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH ĐỒNG NAI
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ LÊ QUANG ĐỊNH

7/5

BÀI DỰ THI
GIẢI THƯỞNG SẢN PHẨM TRUYỀN THÔNG
KHOA HỌC CÔNG NGHỆ ĐỒNG NAI

Tên sản phẩm:

DẠY TÍCH HỢP – GIẢI PHÁP CHO
VIỆC HỌC SÁNG TẠO

Họ và tên: Nguyễn Thị Xuân Viên

Đơn vị: Trường THCS Lê Quang Định

Thành phố Biên Hòa – Đồng Nai

NĂM: 2016

DẠY TÍCH HỢP - GIẢI PHÁP CHO VIỆC HỌC SÁNG TẠO

Dạy học tích hợp là phương pháp giảng dạy ưu việt được nhiều nước tiên tiến áp dụng trong chương trình giáo dục phổ thông, giúp học sinh phát triển một cách toàn diện. Tất cả ý kiến tại hội thảo, từ nhà quản lý đến các giáo viên trực tiếp trải nghiệm dạy học tích hợp, liên môn đều gặp điểm chung là nhấn mạnh sự cần thiết và đề cao hiệu quả của phương pháp này.

Dạy tích hợp là :

1. Lồng ghép các nội dung cần thiết vào những nội dung vốn có của một môn học. ví dụ: lồng ghép nội dung giáo dục dân số, giáo dục môi trường, bảo vệ sức khỏe, giáo dục tiết kiệm, giáo dục tình yêu quê hương đất nước ... vào nội dung các môn học: địa lý, sinh học, vật lý, hóa học, toán, ngoại ngữ, giáo dục công dân, âm nhạc, mỹ thuật, ..
2. Xây dựng môn học tích hợp từ các môn học truyền thống.
3. Giáo viên có thể tích hợp các nội dung ở các môn học khác nhau, hoặc các kiến thức khác liên quan đến bài giảng để chuyển tải đến học sinh những chủ đề giáo dục lồng ghép thông qua các hình thức truyền đạt bằng trình chiếu, giảng dạy, thảo luận, dạy học theo dự án.

Xây dựng môn học tích hợp từ các môn học truyền thống.

Giáo viên có thể tích hợp các nội dung ở các môn học khác nhau, hoặc các kiến thức khác liên quan đến bài giảng để chuyển tải đến học sinh những chủ đề giáo dục lồng ghép thông qua các hình thức truyền đạt bằng trình chiếu, giảng dạy, thảo luận, dạy học theo dự án.

Dạy học tích hợp có ý nghĩa quan trọng trong việc giáo dục, rèn luyện và phát triển kỹ năng tư duy, phân tích tổng hợp, khái quát hóa, trừu tượng hóa cho học sinh, giúp học sinh có những năng lực cụ thể để giải quyết những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống một cách sáng tạo.

Phương pháp dạy học theo chủ đề tích hợp phát triển năng lực không chỉ chú ý tích cực hoá học sinh về hoạt động trí tuệ mà còn chú ý rèn luyện năng lực giải quyết vấn đề gắn với những tình huống của cuộc sống, đồng thời gắn hoạt động trí tuệ với hoạt động thực hành, thực tiễn. Tăng cường việc học tập trong nhóm, đổi mới quan hệ giáo viên – học sinh theo hướng cộng tác có ý nghĩa quan trọng nhằm phát triển năng lực xã hội. Bên cạnh việc học tập những tri thức và kỹ năng riêng lẻ của các môn học chuyên môn cần bổ sung các chủ đề học tập phức hợp nhằm phát triển năng lực giải quyết các vấn đề phức hợp.

Tại sao phải dạy học tích hợp?

Trước hết, do mọi sự vật, hiện tượng trong tự nhiên và xã hội đều ít nhiều có mối liên hệ với nhau; nhiều sự vật, hiện tượng có những điểm tương đồng và cùng một nguồn cội...

Để nhận biết và giải quyết các sự vật, hiện tượng ấy, cần huy động tổng hợp các kiến thức và kỹ năng từ nhiều lĩnh vực khác nhau. Không phải ngẫu nhiên mà hiện nay đang ngày càng xuất hiện các môn khoa học “liên ngành”.

Thứ nữa, trong quá trình phát triển của khoa học và giáo dục, nhiều kiến thức, kỹ năng chưa hoặc chưa cần thiết trở thành một môn học trong nhà trường, nhưng lại rất cần chuẩn bị cho học sinh để họ có thể đối mặt với những thách thức của cuộc sống; do đó cần tích hợp giáo dục các kiến thức và kỹ năng đó thông qua các môn học.

Thứ ba, do tích hợp mà các kiến thức gần nhau, liên quan với nhau sẽ được nhập vào cùng một môn học nên số đầu môn học sẽ giảm bớt, tránh được sự trùng lặp không cần thiết về nội dung giữa các môn học...

Giải pháp

Trong tiết học GV sẽ vận dụng kiến thức các môn học như : lịch sử, âm nhạc, địa lý, văn học, giáo dục công dân ...vào bài học giúp bài dạy linh hoạt, học sinh học được nhiều, chủ động tìm tòi và chiếm lĩnh kiến thức cũng như vận dụng vào thực tế tốt hơn

Việc lồng ghép các môn học : Lịch sử, Văn học, Âm nhạc, Địa lí, Giáo dục Công dân,.. giúp học sinh cảm nhận sâu sắc hơn giá trị lịch sử của dân tộc, khắc sâu hơn kiến thức bài học, từ đó hiểu rõ giá trị của các tác phẩm hội họa, thấy rõ tình yêu quê hương đất nước và ý chí của dân tộc ta, từ đó yêu mến quê hương. Thông qua tiết học giáo dục học sinh hiểu biết thêm về văn hóa, lịch sử, đồng thời thấy được nhiệm vụ của bản thân trong việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam thân yêu như lời Bác Hồ dạy: tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo sức của mình.

Hiện nay bộ giáo dục và đào tạo có chủ trương đổi mới căn bản và toàn diện về giáo dục và đào tạo cho phù hợp với sự phát triển của xã hội. Đổi mới phương pháp dạy học hiện nay đòi hỏi phải tiến hành đồng bộ các khâu, trong đó đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động của học sinh, được xem như một dấu hiệu quan trọng. Môn mỹ thuật góp phần nâng cao năng lực quan sát, khả năng tư duy hình tượng và tính sáng tạo của các em với một phương pháp làm việc khoa học nhằm hình thành ở các em phẩm chất con người lao động mới.

Do được dạy sơ sài, nên học sinh THCS hiện nay sa vào tình trạng không có hứng thú lắm với môn Mỹ thuật, vậy làm thế nào để có thể giúp các em đến với môn học một cách hứng thú nhất, là một giáo viên dạy Mỹ thuật cô giáo Nguyễn Thị Xuân Viên luôn trăn trở điều này. Với mong muốn giúp học sinh đào sâu, mở rộng ý tưởng, hệ thống hóa một chủ đề hay một mạch kiến thức, cô đã sử dụng phương pháp dạy học theo chủ đề tích hợp để tiết học thêm sinh động, tạo hứng thú trong học tập cho các em.

Thực tế, gần gũi

Giờ học thường thức Mỹ thuật lớp 8/2 của Trường THCS Lê Quang Định hết sức sôi nổi, khác hẳn những tiết lí thuyết khô cứng trong suy nghĩ của nhiều người. Bài học thường thức mỹ thuật: Sơ lược Mỹ thuật Việt Nam giai đoạn 1954- 1975 được cô giáo Xuân Viên mở rộng, liên hệ với những ví dụ sinh động, cụ thể khiến học sinh hứng thú về giá trị của lịch sử đối với nghệ thuật Việt Nam trong giai đoạn 1954- 1975. Ở bài học này cô giáo đã lồng ghép nội dung tích hợp là tình yêu quê hương đất nước vào. Không còn tình trạng thầy đọc trò chép, các học sinh đã sôi nổi thảo luận về tiết học lịch sử mỹ thuật để thấy rõ tình yêu quê hương đất nước thể hiện qua các tác phẩm mà họa sĩ thể hiện. Thấy được sự khó khăn, gian khổ của đất nước trong những năm tháng chiến tranh và sự hy sinh của những người lính bộ đội Cụ Hồ và nhân dân để đất nước được độc lập. Không chỉ riêng giờ học của lớp 8/2, môn mỹ thuật đã được cô tổ chức dạy với nhiều phương pháp và hình thức mới để thúc đẩy sự hứng thú cũng như sáng tạo của học sinh.

Là một giáo viên dạy mỹ thuật với 12 năm công tác trong nghề cô cho rằng dạy mỹ thuật nếu chỉ dừng lại ở nhận thức, khái niệm thì sẽ nửa vời và xa rời cuộc sống. Chính vì vậy, môn này đã được các giáo viên trong tỉnh tổ chức thành dạy học theo chủ đề nhằm tạo điều kiện để học sinh được thuyết minh về sản phẩm của mình, biết bảo vệ quan điểm bản thân, lắng nghe ý kiến của người khác

Học sinh thực hành vẽ nhóm sau tiết học

Trong 12 năm gắn bó với nghề, cô giáo Nguyễn Thị Xuân Viên đã tham dự các hội thi do tỉnh phát động, một giải 3 với đề tài “giáo dục ý thức bảo vệ môi trường, an toàn giao thông vào các bài vẽ trang trí 8” với bộ đồ dùng đơn giản, cô tích hợp ý thức về vấn đề bảo vệ môi trường, vấn đề an toàn giao thông cho học sinh, cô thực hiện lồng ghép các hình ảnh vào trang trí đồ vật. Năm 2014 cô đạt giải khuyến khích quốc gia về dạy học theo chủ đề tích hợp môn mỹ thuật, năm 2015 đạt giải nhất quốc gia về dạy học theo chủ đề tích hợp trong môn mỹ thuật, với việc tích hợp các môn Âm nhạc, văn học, lịch sử, địa lí, giáo dục công dân, giúp cho tiết học trở nên sinh động, hấp dẫn. Với chủ đề: Giáo dục tình yêu quê hương đất nước qua chủ đề mỹ thuật cách mạng Việt Nam giai đoạn cuối thế kỉ XIX đến năm 1954, cô đã lồng ghép tích hợp vào bài dạy giúp học sinh hiểu rõ hơn về lịch sử quê hương đất nước, tác phẩm hội họa không chỉ thể hiện sự tài hoa của tác phẩm mà ở đó là sự tôn vinh cao quý dành cho những người lính Cụ Hồ, quyết tử cho tổ quốc quyết sinh

Qua bài dạy, cô giáo đã cho học sinh thấy rõ về giá trị lịch sử của bài học qua việc tích hợp các nội dung từ các môn học vào bài dạy, từ đó giúp học sinh bổ sung thêm kiến thức ở các môn học đó, củng cố kiến thức và nhớ kiến thức không chỉ riêng môn mỹ thuật mà còn các môn học khác được lồng ghép vào bài.

Giáo viên đưa lịch sử và âm nhạc vào bài giảng để học sinh thấy rõ giá trị tác phẩm mà họa sĩ thể hiện, từ đó cảm nhận giá trị nhân văn và tình yêu quê hương đất nước qua bài học

Mỗi lần tham gia hội thi từ : chương trình phát huy sáng kiến, sáng tạo trong lao động, học tập, hay hội thi dạy học theo chủ đề tích hợp, cô giáo luôn tìm những giải pháp mới để giúp cho tiết học hấp dẫn và sinh động hơn. Nhiều học sinh đã rơi nước mắt khi xem lại những hình ảnh quê hương đất nước trong chiến tranh, các e thật sự xúc động với những bài hát gắn liền với giai đoạn lịch sử dân tộc, đó cũng chính là thành công lớn nhất của một nhà giáo khi ~~truyền tải~~ kiến thức cho các em trong bài dạy của mình.

Cũng giống như cô giáo Nguyễn Thị Xuân Viên. Là một thầy giáo với đam mê nghiên cứu và cải tiến phương pháp giảng dạy để truyền đạt lại kiến thức một cách tốt nhất và dễ hiểu nhất, Thầy Trần Trung Hiền công tác tại Trường THCS Hùng Vương đã tạo ra rất nhiều giải pháp như: **“Thực hiện các bước vẽ về người lớp 8”**; **“Tạo sự hứng thú cho học sinh qua vẽ theo mẫu”**. Tham gia Hội thi **“SÁNG TẠO KỸ THUẬT”** (gọi tắt là chương trình 5) do Sở Khoa học & Công nghệ tỉnh Đồng Nai tổ chức năm 2011 với giải pháp **Tích hợp nội dung “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” vào môn Mĩ thuật**, thầy đã vinh dự đạt giải **Khuyến Khích**

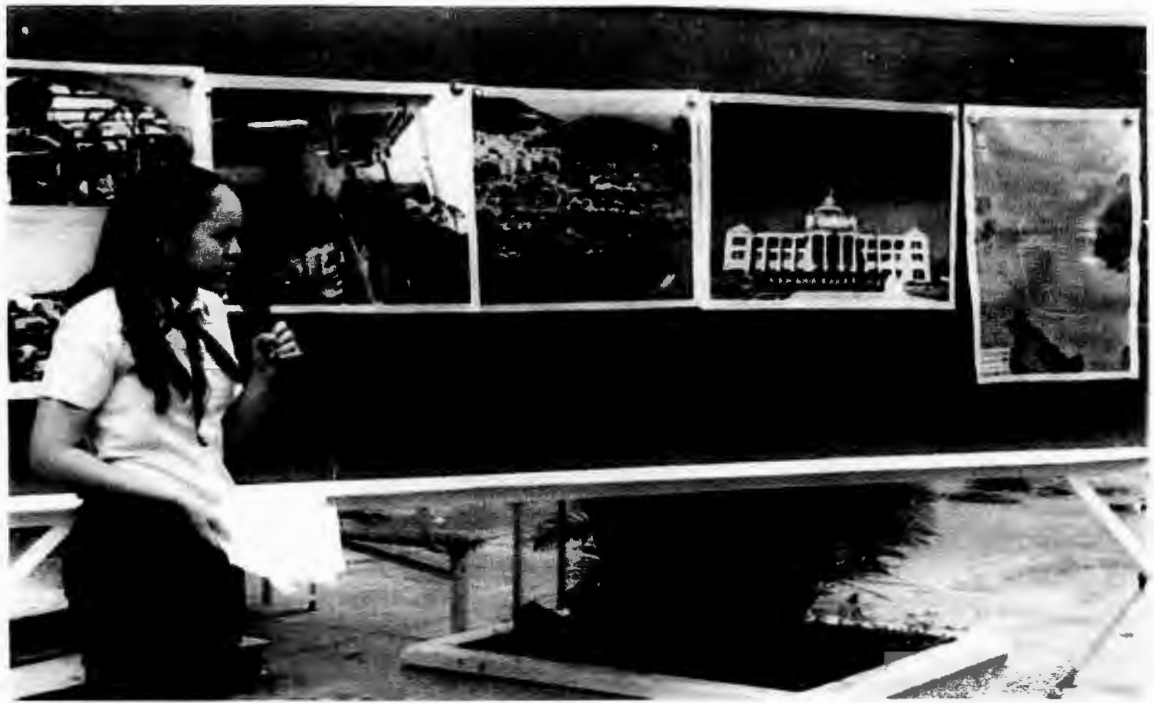
Trong chương trình mĩ thuật lớp 6, Vẽ tranh đề tài học tập, thầy Hiền có gợi ý để HS suy nghĩ về 5 điều Bác Hồ dạy, Vì sao chúng ta phải học tập tốt ?. Học tập tốt để làm gì ?. Học tập tốt được biểu hiện như thế nào ? và thầy đã nhắc đến những việc làm của trường THCS Hùng Vương mà học sinh toàn trường thực hiện vào sáng thứ hai như : dành những phần tiền tiêu dùng hay tiết kiệm được đóng góp vào thùng tiền vì người nghèo, đóng góp cho những nơi bị thiên tai lũ lụt, những phần quà quần áo cũ mà còn lạnh lạng, những quyển sách giáo khoa đã học qua cho những nơi vùng sâu vùng xa hoặc bỏ tiền vào ống heo của lớp giờ sinh hoạt ngày thứ bảy là các em đã tỏ thái độ **Yêu Tổ quốc, Yêu Đồng bào** rồi đó như lời bác dạy.

Năm 2015 với giải pháp về dạy học theo chủ đề tích hợp **“Lồng ghép biển đảo Hoàng Sa - Trường Sa là của Việt Nam qua vẽ trang trí đồ vật”**, thầy đã giúp học sinh tiếp thu những kiến thức về mỹ thuật - vốn đòi hỏi phải có tư duy tưởng tượng - một cách dễ dàng hơn. giải pháp này của thầy đã xuất sắc đạt **giải nhì cấp quốc gia**. Trong giải pháp này Thầy đã tích hợp môn học : Lịch sử, Văn học, Âm nhạc, Địa lý và Giáo dục công dân vào tiết dạy, giúp học sinh cảm nhận sâu sắc hơn khí thế hào hùng của dân tộc, khắc sâu hơn vào kiến thức bài học, từ đó hiểu rõ giá trị rất lớn về biển Đông, thấy rõ tình yêu quê hương đất nước và ý chí của dân tộc ta. Giáo dục học sinh hiểu biết thêm về văn hóa, lịch sử, đồng thời thấy được nhiệm vụ của bản thân trong việc xây dựng và bảo vệ tổ quốc Việt Nam thân yêu như 5 điều Bác Hồ dạy và khuyến bảo tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo sức của mình

Hình ảnh “Lồng ghép biển đảo Hoàng Sa - Trường Sa là của Việt Nam qua vẽ trang trí đồ vật”

HS giới hiệu hình ảnh về biển đảo

Với những kết quả đạt được đã cho ta thấy việc dạy học theo chủ đề tích hợp là cần thiết và hiệu quả rất cao, học sinh có hứng thú hơn trong học tập. Việc thực hiện dạy học theo hướng tích hợp trong từng môn và liên môn sẽ giúp học sinh phát triển các năng lực, đặc biệt là trí tưởng tượng khoa học và năng lực tư duy vì nó luôn tạo ra các tình huống để học sinh vận dụng kiến thức gần với cuộc sống. Đồng thời việc dạy học theo hướng tích hợp sẽ giảm tải được khối lượng kiến thức và thời lượng đối với mỗi môn học theo quy định, giúp học sinh hứng thú với hơn với việc học.

Nguyễn Thị Xuân Viên